630/01

Den22. oktober 2001 blev i sag nr. 55.034:

xxxxx xxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

Lærerstandens Brand-
forsikring G/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Lærerstandens Brandforsikring G/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde tillægserstatning.

Selskabet har i skrivelse af 27/2 2001 redegjort for sagen således: "Denne sag drejer sig om dækningen på en ulykkesforsikring. Vores medlem klager via sin advokat over, at vi ikke vil betale tillægserstatning efter to ulykkestilfælde, som overgik vores medlem i henholdsvis 1991 og 1994. Ved uheldet den 10.12.91 fik vores medlem et piskesmæld, da hun blev påkørt af en bil. I den anledning udbetalte vi på baggrund af Arbejdsskadestyrelsens udtalelse godtgørelse for 18% varigt men den 09.07.93. Den 06.09.94 blev vores medlem - under arbejde - ramt af en bold i baghovedet. Arbejdsskadestyrelsen traf den 20.09.95 afgørelse om, at det varige men, som følge af skaden, var 5%. Vi udbetalte godtgørelse herfor den 11.01.96. Under henvisning til at vores medlems samlede men er 23%, kræver hun tillægserstatning efter forsikringsbetingelserne 20-6, punkt 7.20, som var gældende på det tidspunkt, hvor første skade indtrådte. Tillægserstatningen udbetales efter følgende regler:

Invaliditetsprocent	Tillægserstatning
mellem 5 - 19	ingen
mellem 20 - 29	50%

Vi må understrege, at disse regler ikke var gældende, da det andet uheld skete i 1994. Dette uheld behandles i henhold til forsikringsbetingelserne 20-8, punkt 7.20, hvor der udbetales progressiv tillægserstatning, når mengraden er 30% eller derover. Vi bemærker indledningsvis, at det forhold at vores medlem en gang har fået fastsat et varigt men på 18% og en anden gang et varigt men på 5% ikke nødvendigvis indebærer, at hendes samlede mengrad er 23%. Selvom det lægges til grund, at den samlede mengrad er 20% eller derover, er det vores opfattelse, at dette i sig selv ikke er tilstrækkeligt til at udløse tillægserstatning efter punkt 7.20. Der ikke er nogen sammenhæng mellem de to ulykkestilfælde, idet vi betragter disse som to isolerede hændelser. Ivan Sørensen skriver på side 290 i 'Den private Syge- og Ulykkesforsikring': 'Selvom flere ulykkestilfælde tilføjer den forsikrede en samlet invaliditet, der vil bringe invaliditetsprocenten op på eller over den nedre grænse for tildeling efter den progressive skala (...) er forsikrede ikke berettiget til tillægserstatning, medmindre der foreligger kausalitet mellem det første og det andet ulykkestilfælde.' Vi har naturligvis noteret os, at begge uheld har medført gener i vores medlems nakke. Imidlertid foreligger der ingen dokumentation for, at den første beskadigelse er hovedårsagen til, at den anden beskadigelse opstår. Vi henviser i den forbindelse til retslægerådets udtalelse af 16.06.99. På spørgsmålet: 'Må det antages, at B.H. [klageren] ville være kommet lige så galt afsted i relation til hendes subjektive klager som følge af uheldet den 06.09.94, hvis hun ikke forud for dette uheld havde den helbredsmæssige situation, der var forårsaget af tilskadekomsten den 10.12.91?' svarer Retslægerådet: 'Spørgsmålet er hypotetisk og besvares derfor ikke af Retslægerådet.' Da vi således ikke finder det godtgjort, at det første ulykkestilfælde er hovedårsagen til det andet ulykkestilfældes følger, må vi afvise det rejste krav om tillægserstatning. Vi tillader os i øvrigt at henvise til kendelse 42.594. Det er i øvrigt vores opfattelse, at kravet om tillægserstatning er forældet, både i henhold til den to-årige og den femårige forældelsesfrist i forsikringsaftalelovens § 29: 'Krav, der er grundede i forsikringsaftalen, forældes to år efter udgangen af det kalenderår, i hvilket fordringshaveren fik kundskab om kravet og om at det er forfaldet og i alt fald fem år efter kravets forfaldstid. I Øvrigt finder reglerne i lov nr. 274 af 22. december 1908 SS1-3 anvendelse.' Kravet om tillægserstatning forfaldt senest 14 dage efter Arbejdsskadestyrelsens afgørelse den 20.09.95, dvs. primo oktober 1995. Da vores medlem på det tidspunkt havde kundskab om, at hun havde et krav og at dette var forfaldet, er det vores opfattelse, at kravet er forældet pr. 01.01.98, jf. to-årsreglen og i alt fald primo oktober 2000, jf.

fem-årsreglen i ovenstående bestemmelse. Vi er opmærksomme på, at vores medlem rettede krav om tillægserstatning allerede i 1997, men vi mener, vores medlem har udvist en betydelig passivitet ved først at indbringe sagen for Ankenævnet næsten fire år senere. Skulle Ankenævnet alligevel nå frem til, at vores medlem har krav på tillægserstatning, beder vi Nævnet afgøre efter hvilke principper denne skal udregnes, henset til at forsikringssummerne ved invaliditet ikke var ens i 1991 og 1994."

Af klagen til nævnet fremgår bl.a.: "Uanset at hændelsen i 1994 er at betragte som et selvstændigt ulykkestilfælde ændrer det ikke på det forhold, at følgerne af dette ulykkestilfælde har sammenhæng med følgerne efter det oprindelige ulykkestilfælde. Der er således ingen tvivl om, at hvis min klient ved en tilfældig lejlighedsårsag, som ikke ville kunne defineres som et ulykkestilfælde, havde pådraget sig forværringen, ville min klients méngrad med forværringen udgøre 23% og dernæst uproblematisk udløse en tillægserstatning. Det forhold at hændelsen der udløser forværringen kan beskrives som et ulykkestilfælde kan ikke ændre herpå."

Af Retslægerådets udtalelse af 16/6 1999 fremgår bl.a.:
"**Spørgsmål A:** *Hvilken indflydelse har B.H.'s tilskadekomst den 10. december 1991 haft for hendes nuværende tilstand?*
Speciallægeerklæringen 02.06.93 ... dvs. ca. 1½ år efter første ulykkestilfælde den 10. 12.91 beskriver, at der efter ulykkestilfældet har været specielt højresidige nakkesmerter med udstråling til panden og ud i højre arm til 4. og 5. finger. Desuden lændesmerter med udstråling til højre lår og koncentrationsbesvær. Ømme rygmuskler, men normale neurologiske forhold. Ifølge sagsakterne har røntgenundersøgelser af halshvirvelsøjlen 11.12.91, 27.03.92 og 06.09.94 ... vist degenerative forandringer i båndskiven mellem 5. og 6. halshvirvel. Disse optagelser er ikke forelagt Retslægerådet. Røntgenundersøgelsen af lænderygsøjlen udført 04.11.92 har vist normale forhold. Se desuden svaret på spørgsmål B.
Spørgsmål B: *Må det antages, at B.H.'s tilstand forud for hændelsen den 6. september 1994, foranlediget tilskadekomsten i december 1991, har været mere sårbar?*
De under svar på spørgsmål A beskrevne symptomer var ikke svundet, da 2. ulykkestilfælde indtraf 06.09.94, og tilstanden må således betragtes som mere sårbar, men i hvilket omfang kan ikke præciseres.

Udtalelsen fra Retslægerådet er indhentet i forbindelse med afgørelse af erstatningsspørgsmålet i forhold til Alm. Brand af 1792, hvori den ansvarlige modpart for færdselsuheldet havde ansvarsforsikret. Det er oplyst, at parterne har indgået forlig om spørgsmålet, der i øvrigt i første omgang var afgjort af byretten til klagerens fordel.

De forsikringsbetingelser, der var gældende på tidspunktet for det første ulykkestilfælde, indeholder bl.a. følgende bestemmelse: "**7.20 Tillægserstatning** Ved invaliditeter på 20% eller mere betales desuden en tillægserstatning efter følgende regler:

Invaliditetsprocent	Tillægserstatning
mellem 5 - 19	Ingen
mellem 20 - 29	50%

..."

De forsikringsbetingelser, der var gældende på tidspunktet for det andet ulykkestilfælde, indeholder bl.a. følgende bestemmelse: "**7.20 Tillægserstatning** Medfører ulykkestilfældet en invaliditetsgrad på 30% eller derover, ydes en tillægserstatning på lige så mange procent af invaliditetserstatningen, som invaliditetsgraden udgør."

Nævnet udtaler:
Nævnet finder det på det foreliggende grundlag ikke godtgjort, at der er sammenhæng mellem de to anmeldte skader. Allerede derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand